

Svar til kontrollutvalget om internkontrollen jmf. Kommunestyrets vedtak i sak 29/24:

1. Kommunedirektøren setter av nok tid i ledergruppa til å tydeliggjøre, bygge og implementere rammene for internkontrollsystemet

Kommunedirektøren og strategisk lederteam satte i mars 2025 ned en tverrfaglig arbeidsgruppe med mål om å styrke internkontrollen som en integrert del av helhetlig virksomhetsstyring. Arbeidet ble gjennomført etter et utarbeidet mandat. Arbeidsgruppen bestod av HMS-rådgiver, økonomisjef, samfunnsplanlegger og rådgiver for organisasjonsutvikling. Det har vært dialog mellom strategisk lederteam og arbeidsgruppen underveis i arbeidet, og samtidig har internkontrollen og helhetlig virksomhetsstyring vært et gjennomgående tema i strategisk lederteam.

Arbeidet har vært forankret i strategisk lederteam, og følgende er utarbeidet og gjennomført for å tydeliggjøre, bygge og implementere rammene for internkontrollsystemet:

- Definert hva som menes med hovedprosessene. Det er også sett på tilhørende inndeling av dokumentasjonsstrukturen: sektorovergripende, tjenestespesifikk og støtteprosesser. Dette er i tråd med anbefalinger fra KS og «orden i eget hus».
- Avgrensning i arbeidet. Arbeidsgruppen har siden mars 2025 tatt utgangspunkt i hovedprosessen «helhetlig virksomhetsstyring» på sektorovergripende nivå. Dette handler om at organisasjonen ikke har kapasitet for et samlet intensivt arbeid med hele organisasjonens internkontroll. Viser også til møte i kontrollutvalget tidligere i år, der også ordfører ga uttrykk for at organisasjonen ikke har kapasitet til å prioritere alt i den omstilling som kommunen i dag er i.
 - Samtidig så er kommunes internkontroll et levende dokument, der det er et kontinuerlig forbedringsarbeid på alle nivå. For eksempel tjenestespesifikke rutiner og prosedyrer.
- Selv om arbeidet i perioden har vært avgrenset så har arbeidsgruppen gjennomgått dokumentasjon på sektorovergripende nivå for å skaffe en overordnet oversikt over arbeidet frem i tid. Det betyr at arbeidsgruppen skal videreføre arbeidet etter oktober 2025.
- Det er gjennom arbeidet med hovedprosessen «helhetlig virksomhetsstyring» gjennomgått hvordan en kan evaluere underveis, og utarbeidet rutiner for avvik og forbedringsforslag til prosedyrer og rutiner i hovedprosessen.
- Arbeidet med internkontrollen er informert om i enhetsledermøter, samt gjennomført en gjennomgang av den sektorovergripende hovedprosessen «helhetlig virksomhetsstyring». Enhetslederne har bidratt med utviklingen av rutiner og prosedyrer, dermed er prosesser implementert gjennom utviklingen av årshjulet. Det er satt opp årlige evalueringer med alle ledere i Levanger kommune på slutten av året. For 2025 vil dette bli gjennomført 12. desember.

2. Kommunedirektøren fortsetter implementeringen av internkontrollsystemet. I dette ligger det at;

- Rutineverket (kvalitetssystemet) må bygges ut, og benyttes av hele organisasjonen.

«Det finnes ikke ett svar på hva som er god internkontroll – hver kommunedirektør bør gjøre seg opp en formening om hva som er god internkontroll og hvordan den skal innrettes og følges opp i egen kommune. Lovverket angir hva som kreves som et minimum, og i praksis inneholder internkontrollen ofte flere element enn de minstekravene som følger av loven» (KS, 2020).

Kommunedirektøren har nedfelt følgende effektmål for det videre arbeidet med implementeringen:

- Internkontroll skal brukes aktivt i organisasjonen.
- Den skal være en naturlig del av tjenesteutvikling og utførelse.
- Internkontroll skal være et ledelsesverktøy for systematisk arbeid.
- Den skal sikre regeletterlevelse, effektiv drift, kvalitetssikring av tjenester og tillit mellom politikk og administrasjon.

I perioden mars–oktober 2025 har vi:

- Dokumentert hovedprosessen «helhetlig virksomhetsstyring» i kvalitetssystemet.
- Avklart hvilke prosesser som skal inngå i sektorovergripende hovedprosesser.
- Utarbeidet prosedyrer og rutiner til støtteprosessene i årshjulet for helhetlig virksomhetsstyring, og sørget for å systematisere dette i kvalitetssystemet
- Utarbeidet ROS-kartlegging til hovedprosessen «helhetlig virksomhetsstyring»
- Utarbeidet retningslinjer for avvikshåndtering og forbedringsforslag i hovedprosessene.
- Sikret at strategisk lederteam har god forankring i internkontrollarbeidet.

Erfaringer underveis:

- Kommunen er i en større omstilling, og utviklingsarbeidet blir dokumentert underveis i dette arbeidet gjennom kvalitetssystemet. Internkontrollen skal være et levende dokument. En «endelig versjon» vil derfor aldri være oppnåelig.
- Utarbeidelse av mandater med fremdriftsplaner er et godt verktøy i arbeidet med å systematisere områder som en ser skal forbedres.
- Gjennom ulike arbeidsprosesser for kontinuerlig forbedring er det erfart hvordan en kan veksle mellom utviklingsarbeid, implementering og skriftliggjøring av de dokument som er nødvendig i en internkontroll. Det er også erfart hvordan en kan involvere alle ledere i arbeidet. Kommunen har jobbet med felles praksiser i flere ledd. Utarbeidelse av

«ansattreisen» som innebærer felles praksiser blant annet innenfor rekruttering og ansettelser er et eksempel på dette.

- Etablert retningslinjer for håndtering av avvik og forbedringsforslag opp mot den sektorovergripende hovedprosessen «helhetlig virksomhetsstyring». Denne skal testes ut før den blir gjennomgående for alle hovedprosesser.

- Risikovurderinger av hovedprosessene skal utarbeides, og settes i system.

- Gjennom arbeidet med hovedprosessen «helhetlig virksomhetsstyring» skal kvalitetssystemets forenklede mal for risikovurdering testes ut for å se om denne kan benyttes til hovedprosessene i kommunen. ROS vil gjennomføres i strategisk lederteam i etterkant av evaluering av årets gjennomføring av den sektorovergripende hovedprosessen helhetlig virksomhetsstyring, men før årsskifte.
- Samtidig så er det nødvendig å påpeke at risikovurderinger har i løpet av de siste to årene blitt et kjerneelement i HMS-arbeidet.
 - I 2025 er risikovurderinger gjennomført ved nesten samtlige avdelinger. Økt bevissthet skyldes utarbeidelse av egen veileder for risikovurdering, forbedret risikoskjema og målrettet opplæring. Dette har styrket forståelsen for risikovurderingens betydning, med tanke på å sikre forsvarlige tjenester for ansatte og tjenestemottakere.
-

3. Kommunalsjefenes myndighet tydeliggjøres, fortrinnsvis gjennom tydelig delegering fra kommunedirektøren.

Gjennomgått i kontrollutvalget 21.januar 2025